

V Bruseli 5. februára 2021
(OR. en)

5932/21

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0295(COD)**

COMER 9
CONOP 3
CFSP/PESC 101
ECO 16
UD 36
ATO 8
COARM 14

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	4. februára 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 42 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní nariadenia (ES) č. 428/2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 42 final.

Príloha: COM(2021) 42 final

V Bruseli 3. 2. 2021
COM(2021) 42 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní nariadenia (ES) č. 428/2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní nariadenia (ES) č. 428/2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím

1. Úvod

V článku 23 ods. 3 nariadenia (ES) č. 428/2009 (ďalej len „nariadenie“) sa Komisii ukladá povinnosť predkladať Európskemu parlamentu výročnú správu o „činnosti skupiny, preskúmaníach a konzultáciách koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím“ (ďalej len „skupina DUCG“). V článku 25 ods. 2 nariadenia (ES) č. 428/2009 sa okrem toho Komisii ukladá povinnosť predložiť každé tri roky Rade a Európskemu parlamentu „komplexnú správu o [...] vykonávaní a hodnotení [...] vplyvu“. V článku 25 ods. 3 sa stanovuje, že osobitné oddiely správy sú venované činnosti koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím (DUCG), vytvoreniu bezpečného a šifrovaného systému na výmenu informácií medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj vykonávaniu článku 15 ods. 1 a 2, ktoré sa týkajú aktualizovania kontrolných zoznamov, a článku 24, ktorý sa týka vnútroštátnych sankcií v prípade porušenia ustanovení nariadenia. Komisia s uvedeným zreteľom začala v roku 2013 uverejňovať výročné správy o kontrole vývozu a v roku 2014 vo svojom oznámení o preskúmaní politiky kontroly vývozu¹ uznala, že uverejňovanie správ a informácií o kontrole, ktoré nemajú citlivú povahu, okrem konkrétnych požiadaviek uvedených v článku 15, článku 23 ods. 3, článku 25 ods. 3 a článku 24, sú zásadnými opatreniami na posilnenie transparentnosti a zlepšenie dodržiavania právnych predpisov hospodárskymi subjektmi, ako aj ich schopnosti vykonávať kontroly.

Táto správa vypracovaná Komisiou na základe údajov od členských štátov² v skupine DUCG poskytuje informácie o vykonávaní nariadenia v roku 2019 a obsahuje súhrnné údaje o kontrole vývozu za rok 2018.

2. VÝVOJ POLITIKY A REGULAČNÉHO RÁMCA

2.1. Preskúmanie politiky týkajúcej sa kontroly vývozu

Legislatívny proces modernizácie kontrol vývozu EÚ, ktorý sa začal v roku 2016³, výrazne pokročil v roku 2019, keď Rada prijala mandát na rokovania s Európskym parlamentom v júni 2019, a na jeseň sa začali rokovania v rámci trialógu medzi spoluzákondarcami. Dve rokovania v rámci trialógu sa uskutočnili medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou v októbri a novembri 2019.

Komisia v roku 2019 uskutočnila sériu cielených konzultácií a oslovila kľúčové zainteresované strany dotknutého odvetvia a občianskej spoločnosti. Konkrétne 13. decembra 2019 sa konalo fórum o kontrole vývozu, ktoré bolo zorganizované spoločne s fínskym predsedníctvom Rady EÚ, s cieľom vymeniť si názory so zainteresovanými stranami z dotknutého odvetvia a občianskej spoločnosti⁴.

¹ COM(2014) 244 final z 24. apríla 2014.

² Príslušné orgány niektorých členských štátov takisto uverejňujú správy týkajúce sa obchodu s položkami s dvojakým použitím.

³ Návrh nariadenia COM(2016) 616 predložený Komisiou je k dispozícii na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1476175365847&uri=CELEX:52016PC0616>.

⁴ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/december/tradoc_158495.pdf.

2.2. Zmeny nariadenia (ES) č. 428/2009

Aktualizácia kontrolného zoznamu EÚ z roku 2019

Kontrolný zoznam EÚ v prílohe I k nariadeniu bol počas obdobia, na ktoré sa správa vzťahuje, zmenený raz, a to s cieľom aktualizovať zoznam položiek s dvojakým použitím, ktoré podliehajú kontrole. Touto zmenou⁵ sa do zoznamu začlenilo vyše 300 úprav dohodnutých v rámci mnohostranných režimov kontroly vývozu v roku 2018 (väčšinou mali pôvod v zmenách dohodnutých na plenárnom zasadnutí Wassenaarskeho usporiadania v roku 2018, z ktorých mnohé mali redakčný charakter). Prílohy II a IV k nariadeniu sa takisto aktualizovali v súlade so zmenami vykonanými v prílohe I.

Kontrolným zoznamom EÚ z roku 2019 sa najmä zaviedli nové kontroly určitých diskretných mikrovlnových tranzistorov (3A001b3f), generátorov signálu so špecifikovanými „šírkami pásma rádiových frekvencií modulácie“ (3A002d5), softvéru navrhnutého na obnovenie fungovania mikropočítačov/mikroprocesorov po prerušení elektromagnetického impulzu (EMP) alebo elektrostatického výboja (ESD) (3D005), masiek a kontrolných šablón znakov určených pre optické snímače (6B002) a lietadiel upravených na platformy schopné vypúšťať kozmické nosné rakety (9A004g). Na druhej strane sa ruší kontrola technológie difúzneho zvárania súčastí motorov s plynovou turbínou (9E003a7) a zavádzajú sa nové poznámky o neuplatňovaní kontroly na „peny s otvorenou bunkovou štruktúrou“ pohlcujúce elektromagnetické vlny (1C001) ani na položky „bezpečnosti informácií“ osobitne navrhnuté pre „prepojenú aplikáciu civilného sektora“ (5A002). Do kontrolného zoznamu EÚ z roku 2019 sú zaradené aj zmeny v kontrolách obrábacích strojov na výrobu ozubených kolies (2B003), číslicovo-analógového prevodníka (3A001a5b) a v kontrolách viacvrstvových masiek (3B001h), ako aj hydrofónov s detekčným rozsahom nad 1 000 m (6A001a2a6), ponorných dopravných prostriedkov (8A001c) a detonačných motorov (9A111).

Na účely poskytnutia prehľadu o všetkých technických zmenách kontrolného zoznamu položiek s dvojakým použitím EÚ z roku 2019 bol uverejnený dokument „komplexná poznámka ku zmenám“⁶. Aktualizovaný a konsolidovaný kontrolný zoznam EÚ sa začal uplatňovať 31. decembra 2019, vďaka čomu môže EÚ dodržať svoje medzinárodné záväzky v súvislosti s kontrolou vývozu a podporiť konkurencieschopnosť vývozcov EÚ v prípadoch, keď sa parametre kontrol upravili vzhľadom na technologický vývoj.

Krízové plány so zreteľom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie

Rada a Európsky parlament prijali 25. marca 2019 nariadenie (EÚ) 2019/496, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 udelením všeobecného vývozného povolenia Únie na vývoz určitých položiek s dvojakým použitím z Únie do Spojeného kráľovstva⁷. Táto zmena tvorila súčasť balíka opatrení v rámci krízového plánu na zmiernenie rizík pre určité odvetvia pre prípad, že Spojené kráľovstvo vystúpi z Európskej únie bez dohody. Vzhľadom na ratifikáciu dohody o vystúpení sa však stala bezpredmetnou.

⁵ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2199 zo 17. októbra 2019 (Ú. v. EÚ L 338, 30.12.2019, s. 1).

⁶ Zhrnutie je dostupné na adrese: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158393.pdf.

⁷ Ú. v. EÚ L 85, 27.3.2019, s. 1.

2.3. Vnútroštátne vykonávacie opatrenia a opatrenia na presadzovanie

Vykonávacie opatrenia

Nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch, stanovuje sa v ňom však, že členské štáty prijímajú určité opatrenia na vykonávanie osobitných ustanovení a že informácie o týchto opatreniach by mali byť uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Informačná poznámka z roku 2016⁸ obsahuje prehľad opatrení prijatých členskými štátmi, ktoré okrem iného zahŕňajú rozšírenie kontrol sprostredkovania a tranzitu, rozšírenie kontrol na položky, ktoré nie sú v zozname z dôvodov verejnej bezpečnosti a ochrany ľudských práv, zavedenie národných všeobecných vývozných povolení, uplatnenie kontrol prepravy v rámci EÚ v prípade položiek, ktoré nie sú v zozname, ako aj informácie týkajúce sa príslušných orgánov.

V roku 2019 členské štáty oznámili nové opatrenia: Francúzsko zaviedlo národnú všeobecnú licenciu na vývoz tovaru s dvojakým použitím na opravy civilných lietadiel, zatiaľ čo Spojené kráľovstvo aktualizovalo sedem otvorených všeobecných vývozných licencií a jednu otvorenú všeobecnú licenciu na prekládku s cieľom zohľadniť zmeny v zozname na kontrolu vývozu položiek s dvojakým použitím EÚ. Spojené kráľovstvo okrem toho 24. septembra 2019 uverejnilo usmernenie o kontrolách vývozu položiek s dvojakým použitím, softvéru a technológiu, tovaru na mučenie a rádioaktívnych žiaričov.

Opatrenia na presadzovanie

V článku 24 nariadenia sa stanovuje, že „každý členský štát prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie správneho presadenia všetkých ustanovení tohto nariadenia. Najmä stanoví sankcie uplatniteľné v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia alebo ustanovení prijatých na jeho vykonanie. Tieto pokuty musia byť účinné, proporcionálne a odrádzajúce.“ V článku 25 ods. 3 písm. e) sa vyžaduje, aby správa Komisie obsahovala osobitný oddiel o „opatreniach prijatých členskými štátmi podľa článku 24 a oznámených Komisii podľa odseku 1 tohto článku“. Zoznam vnútroštátnych opatrení na presadzovanie bol uverejnený spolu s výročnou správou o kontrole vývozu za rok 2019⁹ a zostáva v platnosti.

3. ČINNOSŤ KOORDINAČNEJ SKUPINY PRE POLOŽKY S DVOJAKÝM POUŽITÍM

V článku 23 ods. 3 nariadenia sa Komisii ukladá povinnosť predkladať Európskemu parlamentu výročnú správu o činnosti, preskúmaniach a konzultáciách koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím (DUCG), ktorá združuje odborníkov z Komisie a členských štátov s cieľom preskúmať všetky problematické otázky v súvislosti s vykonávaním kontrol vývozu v záujme praktického zlepšenia ich súladu a účinnosti v rámci celej EÚ. Okrem toho v článku 25 ods. 3 písm. a) sa dopĺňa, že „osobitné oddiely správy sú venované koordinačnej skupine pre položky s dvojakým použitím a jej činnosti“.

Počas vykazovaného obdobia zasadala skupina DUCG sedemkrát, čím potvrdila svoju funkciu fóra na konzultácie o mnohých aktuálnych otázkach opísaných v tejto správe.

⁸ Ú. v. EÚ C 304, 20.8.2016, s. 3.

⁹

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2019&number=562&version=F&dateFrom=&dateTo=&serviceId=&documentType=&title=&titleLanguage=&titleSearch=EXACT&sortBy=NUMBER&sortOrder=DESC#>

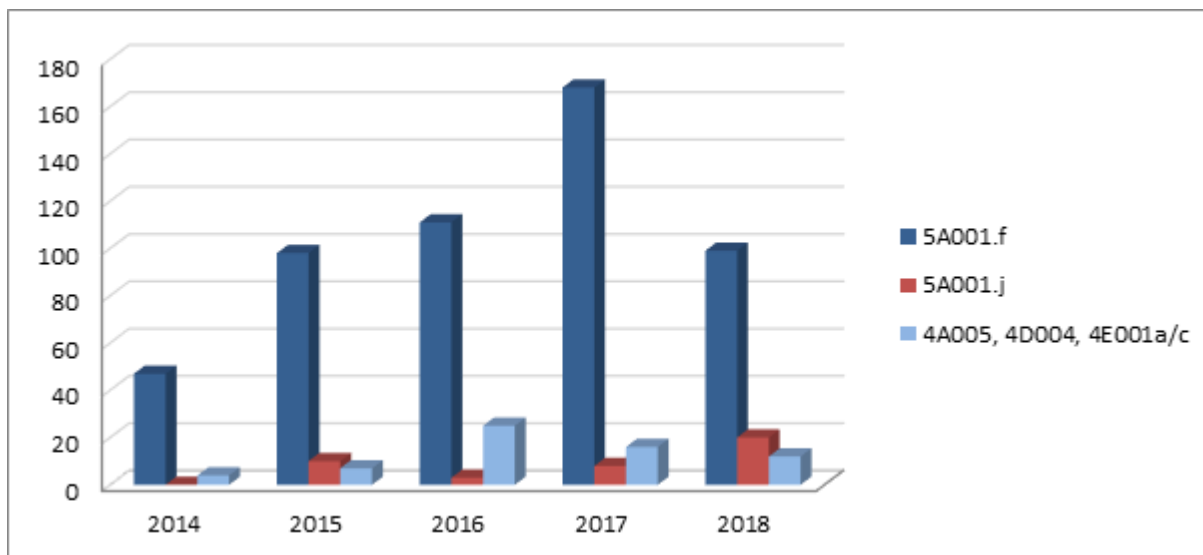
3.1. Konzultácie o otázkach týkajúcich sa vykonávania – výmena všeobecných informácií

Skupina DUCG uskutočnila **všeobecné výmeny informácií o otázkach kontroly vývozu**, ktoré sa zamerali aj na podporu modernizácie kontrol vývozu EÚ. V roku 2019 sa skupina DUCG podujala na výmenu informácií o pokutách a sankciách a ako výsledok uverejnila Prehľad vnútroštátnych opatrení na presadzovanie ako prílohu k výročnej správe o kontrole vývozu za rok 2019.

V rámci skupiny DUCG sa uskutočnila výmena informácií o **vnútroštátnych vykonávacích opatreniach** a pokročili prípravy na aktualizáciu príslušnej informačnej poznámky v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Skupina DUCG preskúmala metodiky a prístup k výmene údajov a uskutočnila **zber údajov o licenciách** na základe údajov z roku 2018 s cieľom zintenzívniť výmenu informácií medzi členskými štátmi – najmä pokiaľ ide o zber údajov podľa rámcových a všeobecných vývozných povolení – a zlepšiť verejnú transparentnosť kontrol vývozu položiek s dvojakým použitím uskutočňovaných v EÚ (pri príprave tejto výročnej správy sa použili súhrnné údaje EÚ z roku 2018).

Vzhľadom na diskusiu o kontrole položiek kybernetického dohľadu skupina DUCG v roku 2018 uskutočnila **výmenu informácií o uplatňovaní kontrol na technológie kybernetického dohľadu**. Skupina expertov na sledovacie technológie („skupina STEG“) ďalej poskytovala fórum na *ad hoc* výmenu informácií, ale v roku 2019 nezasadala. Z údajov zhromaždených v členských štátoch vyplýva úbytok počtu licencií (131 licencií v roku 2018, ako vidieť z nasledujúceho grafu). V tom istom období bolo v súvislosti s položkami kybernetického dohľadu 27 vydaných zamietnutí¹⁰.

¹⁰ V roku 2018 bolo vydaných 23 zamietnutí v súvislosti so zariadeniami na odpočúvanie alebo rušenie mobilnej telekomunikácie (5A001.f), dve v súvislosti so systémami pre dohľad nad sieťovou komunikáciou prostredníctvom internetového protokolu (IP) (5A001.j) a dve v súvislosti s narušiteľským softvérom (4A005 a ďalšie).

3.2. Technická výmena informácií – otázky vykonávania

- ***Podpora prípravy aktualizácií kontrolného zoznamu EÚ***

So skupinou DUCG sa konzultoval uvedený revidovaný kontrolný zoznam EÚ. Národní experti, ako aj pozorovatelia z Európskeho parlamentu sa 16. mája 2019 zúčastnili na osobitnom zasadnutí skupiny DUCG a vystúpili s prezentáciami, v ktorých zdôraznili najdôležitejšie zmeny kontrolného zoznamu EÚ.

- ***Technická výmena informácií o osobitných otázkach vykonávania***

Skupina DUCG rokovala o viacerých konkrétnych otázkach vykonávania so zreteľom na správy príslušných orgánov, napr. týkajúce sa príjemcov alebo údajov koncových používateľov vo vývozných licenciách a colných vyhláseniach, výmeny informácií v rámci všeobecných vývozných povolení EÚ, prístupov k identifikácii sankcionovaných osôb zúčastnených na kontrolovanom vývoze a k identifikácii tretích strán – príjemcov a sprostredkovateľov – v štandardnom tlačive licencie.

3.3. Usmernenia EÚ ku kontrole vývozu položiek s dvojakým použitím

Skupina DUCG zriadila „technickú expertnú skupinu na vypracovanie usmernení k dodržiavaniu predpisov pre akademickú obec“. Táto technická expertná skupina mala dve schôdzky 13. júna a 16. októbra 2019 a na fóre o kontrole vývozu 13. decembra 2019 predstavila zainteresovaným stranám pokrok dosiahnutý v práci.

3.4. Elektronická výmena informácií medzi príslušnými orgánmi

V článku 25 ods. 3 písm. b) sa Komisii ukladá povinnosť podávať správy venované „vykonávaniu článku 19 ods. 4“ a „štádiu [, v ktorom] sa nachádza proces vytvárania bezpečného a šifrovaného systému na výmenu informácií medzi členskými štátmi a Komisiou“. Komisia s podporou skupiny DUCG pokračovala vo vývoji elektronického systému pre položky s dvojakým použitím (DUeS – Dual-use e-System), zabezpečeného a zašifrovaného elektronického systému spravovaného Komisiou, s cieľom podporiť lepšiu výmenu informácií medzi orgánmi kontroly vývozu a Komisiou. V priebehu roka 2019 sa skupina DUCG dohodla na konkrétnych zlepšeniach elektronického systému DUeS a vyvinula nové funkcie podporujúce *oznámenia o zamietnutí podľa článku 13 ods. 5 nariadenia* a *dvojstranné konzultácie medzi príslušnými orgánmi podľa článku 11 a článku 13 ods. 5 nariadenia*. Uskutočnili sa aj ďalšie menšie aktualizácie systému DUeS, napr. v decembri 2019 bol aktualizovaný zoznam položiek v systéme DUeS, aby sa zohľadnila *aktualizácia kontrolného zoznamu EÚ z roku 2019* na základe delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/2199.

Skupina DUCG prostredníctvom osobitnej technickej expertnej skupiny pokračovala aj v podpore vývoja „platformy na elektronické udeľovanie licencií“, ktorú majú príslušné orgány používať na dobrovoľnej báze. Technická expertná skupina pre elektronické udeľovanie licencií sa stretla dvakrát, a to 18. marca a 14. októbra 2019, pričom pilotnému projektu elektronického udeľovania licencií poskytovala priebežnú podporu. Koncom roka 2019 boli pripravené na testovanie príslušnými orgánmi prototypy funkcií „front office“ a „back office“ a začali sa rokovania o projekte Certex v súvislosti s integráciou systémov

elektronického udeľovania licencií na vývoz položiek s dvojakým použitím s iniciatívou centrálneho elektronického priečinka pre colníctvo. Belgický valónsky príslušný orgán sa stal piatym orgánom, ktorý sa pripojil k pilotnému projektu (spolu s príslušnými orgánmi Talianska, Lotyšska, Rumunska a Grécka). Projekt bol predstavený zainteresovaným stranám na fóre o kontrole vývozu 13. decembra 2019. Platformy elektronického udeľovania licencií by podľa plánu mali byť uvedené do prevádzky v prípade daných príslušných orgánov v priebehu roka 2020.

3.5. Skupina odborníkov EÚ pre položky s dvojakým použitím

V roku 2019 skupina odborníkov EÚ pre položky s dvojakým použitím v rámci Spoločného výskumného centra Komisie a odborníci, ktorých uvoľnili členské štáty, pokračovali v poskytovaní podpory príslušným orgánom, ktoré požiadali o technické poradenstvo pri posudzovaní osobitných prípadov týkajúcich sa licencií. Počas vykazovaného obdobia bolo poskytnutých celkovo deväť technických odporúčaní šiestim príslušným orgánom o klasifikácii komodít.

3.6. Vykonávanie a presadzovanie

V rámci skupiny DUCG prebiehala výmena informácií o vykonávaní a presadzovaní kontrol. Podľa dostupných údajov mala v roku 2019 sieť EÚ na kontrolu vývozu pozostávajúca z pracovníkov príslušných orgánov členských štátov udeľujúcich licencie a pracovníkov Komisie viac než 450 členov. Pokiaľ ide o presadzovanie, v roku 2018 bolo zaznamenaných 218 porušení predpisov v oblasti kontroly vývozu a vnútroštátne orgány presadzovania práva uložili 85 správnych sankcií a 19 trestných sankcií.

3.7. Budovanie kapacít

Skupina DUCG v roku 2019 pomáhala pri organizácii spoločného podujatia Spoločného výskumného centra (JRC) Komisie a ministerstva energetiky Spojených štátov amerických, ktoré sa konalo 17. až 19. septembra 2019 v Ispre (v Taliansku) v kombinácii s *12. technickým seminárom JRC-NNSA¹¹ pre licenčné orgány a 8. kontrolným stretnutím odbornej prípravy v oblasti identifikácie komodít* pre colné orgány, ktorého súčasťou bolo aj spoločný seminár colných a licenčných orgánov.

Spoločné výskumné centrum Komisie predstavilo „Príručku pre kontrolu vývozu chemikálií“, v ktorej sú identifikované korelačné kódy pre chemické látky (klasifikačné číslo na účely kontroly vývozu, colný číselný znak, CAS¹² číslo a názov chemikálie) podľa rôznych nariadení EÚ o obchode.

3.8. Transparentnosť a dialóg s odvetvím a akademickou obcou

Skupina DUCG podporila organizáciu fóra o kontrole vývozu, ktoré sa konalo 13. decembra 2019 v Bruseli za účasti odvetvových združení, spoločností pôsobiacich v odvetví tovaru s dvojakým použitím, akademickej obce a organizácií občianskej spoločnosti s cieľom diskutovať o vykonávaní kontrol vývozu EÚ a legislatívnom procese v záujme modernizácie

¹¹ Národná správa jadrovej bezpečnosti (*National Nuclear Security Administration – NNSA*) je súčasťou ministerstva energetiky Spojených štátov amerických.

¹² Číslo CAS je jedinečné číslo priradené konkrétnej chemickej látke službou CAS.

týchto kontrol. Celkove sa Komisia a príslušné orgány v roku 2019 ako organizátori alebo účastníci podieľali na viac ako 205 osvetových odvetvových podujatiach.

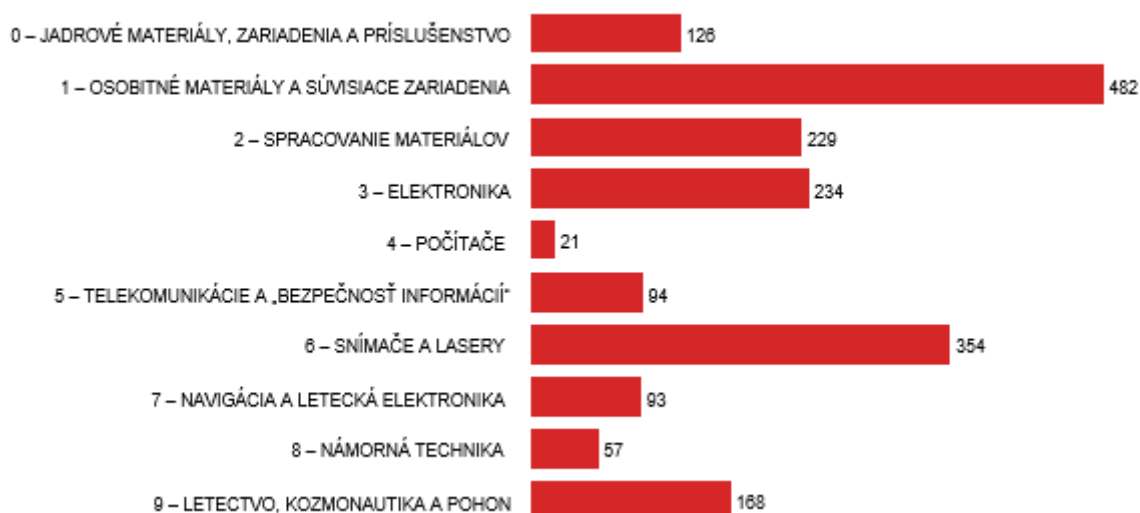
Skupina DUCG takisto pripravila dokumentáciu na podporu vykonávania nariadení vývozcami. Osobitne v dokumente „Komplexné zhrnutie poznámok ku zmenám za rok 2019“ sú na informačné účely zhrnuté zmeny textu týkajúceho sa kontroly, ktoré boli zavedené v kontrolnom zozname EÚ delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/2199¹³.

4. KONTROLY VÝVOZU EÚ – ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Spôľahlivé informácie o celkovom vývoze položiek s dvojakým použitím (vrátane položiek s dvojakým použitím, ktoré nie sú uvedené v zozname) sa nezískavajú ľahko, pretože neexistuje zodpovedajúce vymedzenie hospodárskeho odvetvia. Komisia a členské štáty však zbierajú údaje, ktoré umožňujú vykonávať približné odhady vývozu tovaru s dvojakým použitím; tieto údaje sú na jednej strane založené na konkrétnych licenčných údajoch zhromaždených príslušnými orgánmi, a na druhej strane na štatistike colných komodít, ktorá zahŕňa tovar s dvojakým použitím. Odhady údajov o vývoze za rok 2018 sú uvedené ďalej. Treba poznamenať, že odhady uvedené v ďalšom texte nezahŕňajú služby a transfery nehmotných technológií v súvislosti s obchodom s tovarom s dvojakým použitím.

4.1. Obchodovanie s položkami s dvojakým použitím v EÚ: položky a miesta určenia

V roku 2019 sa nariadenie v prvom rade vzťahovalo na vývoz približne 1858 položiek s dvojakým použitím uvedených v prílohe I („kontrolný zoznam EÚ“) a zatriedených do 10 kategórií (obrázok 1). Tieto položky s dvojakým použitím sa týkajú približne 1 000 colných komodít vrátane chemických látok, kovov a nekovových minerálnych výrobkov, počítačov, elektronických a optických výrobkov, elektrických zariadení, strojových zariadení, vozidiel a prepravných zariadení atď. a v rámci tohto rozsiahleho a zmiešaného okruhu komodít zvyčajne patria medzi špičkové technológie.

¹³ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158392.pdf.

Obrázok 1: Počet položiek s dvojakým použitím uvedených v desiatich kategóriách v prílohe I v nadväznosti na prijatie nariadenia (EÚ) 2019/2199.

Zo štatistických odhadov relatívneho významu obchodu s položkami s dvojakým použitím vyplýva, že vývoz položiek s dvojakým použitím predstavuje okolo 3 % z celkového vývozu EÚ (v rámci EÚ aj mimo nej) v širokej doméne vývozu položiek s dvojakým použitím¹⁴ v rámci colných komodít, ktoré môžu v rôznej miere obsahovať určité položky s dvojakým použitím (obrázok 2).

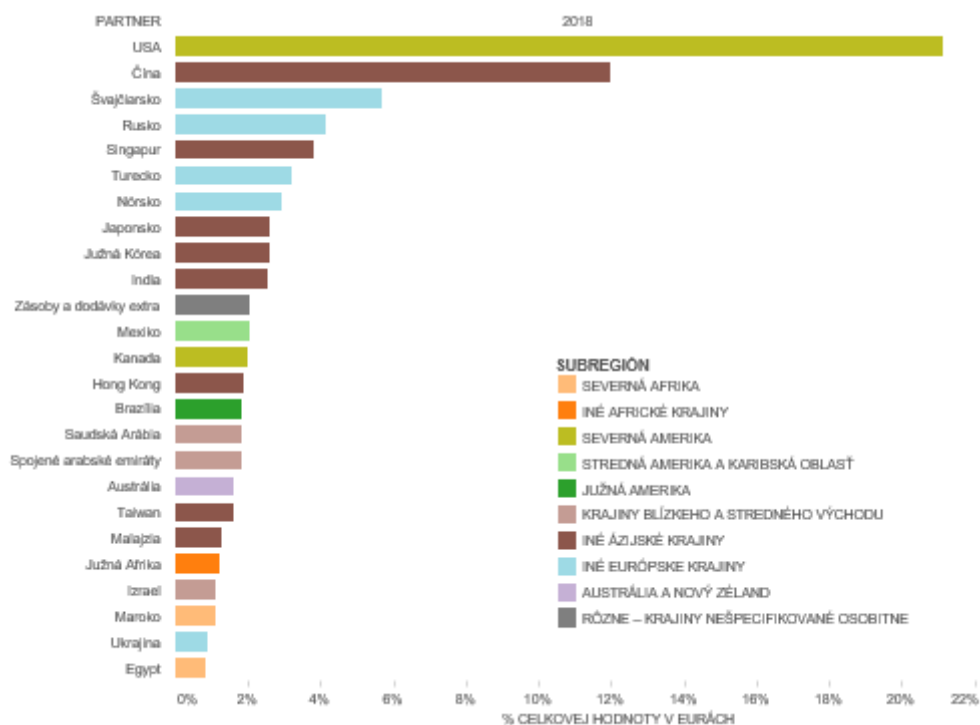

Obrázok 2: Štatistické odhady vývozu položiek s dvojakým použitím v rámci EÚ a mimo EÚ

Zo štatistických odhadov takisto vyplýva, ktoré sú hlavné miesta určenia vývozu, a aj to, že veľká časť vývozu položiek s dvojakým použitím smeruje do krajín uvedených vo všeobecných vývozných povoleniach Únie. Krajiny určenia zodpovedajú trhovej štruktúre vývozu EÚ v rámci príslušných komodít, a odrážajú aj uľahčenie obchodu na základe všeobecných vývozných povolení Únie (obrázky 3 a 4)¹⁵.

¹⁴ Štatistická metodika vypracovaná Spoločným výskumným centrom Komisie využíva tabuľku zhody medzi číselnou klasifikáciou položiek s dvojakým použitím a colnými kódmi, ktorú pripravilo GR pre dane a colnú úniu, údaje z databázy COMEXT úradu Eurostat, ako aj licenčné údaje. Pojem *doména vývozu položiek s dvojakým použitím* sa vzťahuje na rozsiahly zmiešaný okruh komodít, do ktorého patria položky s dvojakým použitím. Obchodovanie s položkami s dvojakým použitím sa uskutočňuje v rámci tohto okruhu komodít, nejde však o totožné pojmy, pretože vôbec nie všetky komodity v rámci domény vývozu položiek s dvojakým použitím majú skutočne dvojaké použitie.

¹⁵ „Zásoby a dodávky extra“ sú vymedzené ako dodávky zásob pre lode a lietadlá. „Rôzne – krajiny nešpecifikované osobitne“ sú krajiny a územia nešpecifikované v rámci obchodu s tretími krajinami (t. j. tieto kódy sa zvyčajne používajú pre tovar dodávaný pre zariadenia na mori).

Obrázok 3: Odhady vývozu položiek s dvojakým použitím z EÚ: 25 najvýznamnejších krajín určenia vývozu a ich subregióny v roku 2018

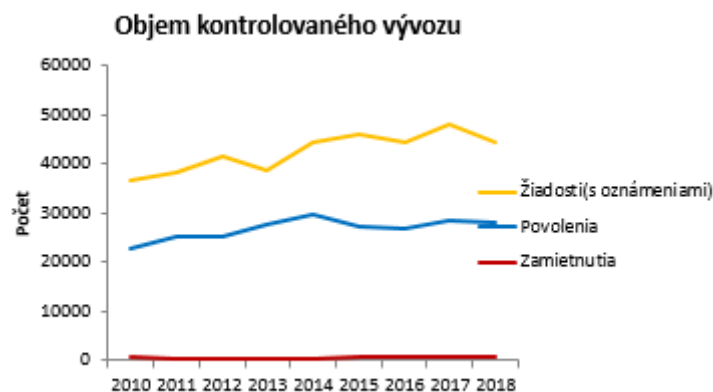

Obrázok 4: Odhady vývozu položiek s dvojakým použitím z EÚ: krajiny určenia podľa regiónov a subregiónov v roku 2018

4.2. Kontrola obchodu s položkami s dvojakým použitím v EÚ: žiadosti, licencie, zamietnutia

Vzhľadom na článok 19 ods. 2 nariadenia, v ktorom sa stanovuje, že „členské štáty prijímú všetky vhodné opatrenia na ustanovenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi s cieľom posilniť efektívnosť režimu Spoločenstva na kontrolu vývozu“, prebiehala v rámci skupiny DUCG výmena údajov a informácií o udeľovaní licencií s cieľom zlepšiť chápanie kontrol vývozu a ich hospodárskeho vplyvu. Niektoré údaje zozbierané v období, na ktoré sa vzťahuje správa, sú uvedené v ďalšom texte; treba však poznamenať, že nie všetky členské štáty zbierajú všetky údaje. Informácie uvedené ďalej teda predstavujú približné odhady agregovaných množstiev a hodnôt v rozsahu údajov poskytnutých členskými štátmi.

Celková hodnota¹⁶ žiadostí dosiahla 50,7 miliardy EUR a kontrolovaný vývoz položiek s dvojakým použitím tak predstavoval 2,6 % celkového vývozu mimo EÚ. Povolený obchod s položkami s dvojakým použitím dosiahol sumu 41,5 miliardy EUR, čo predstavuje 2,1 % celkového vývozu mimo EÚ, pričom väčšina transakcií bola povolená na základe individuálnych licencií (v roku 2018 bolo vydaných približne 25 349 jednotlivých licencií) a globálnych licencií (podľa ich hodnoty). Zamietnutá bola skutočne len malá časť vývozu: v roku 2018 bolo vydaných približne 791 zamietnutí, čo predstavuje približne 0,69 % hodnoty kontrolovaného vývozu položiek s dvojakým použitím v danom roku a 0,02 % celkového vývozu mimo EÚ.

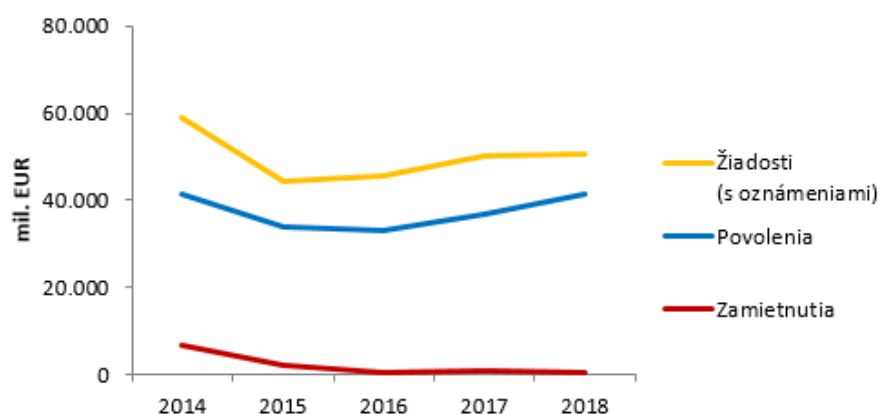

Obrázok 5: Objem (počet) povolení a zamietnutí v rokoch 2014 – 2018¹⁷

¹⁶ Toto číslo zahŕňa hodnotu žiadostí o licencie a oznámení v rámci všeobecných vývozných povolení.

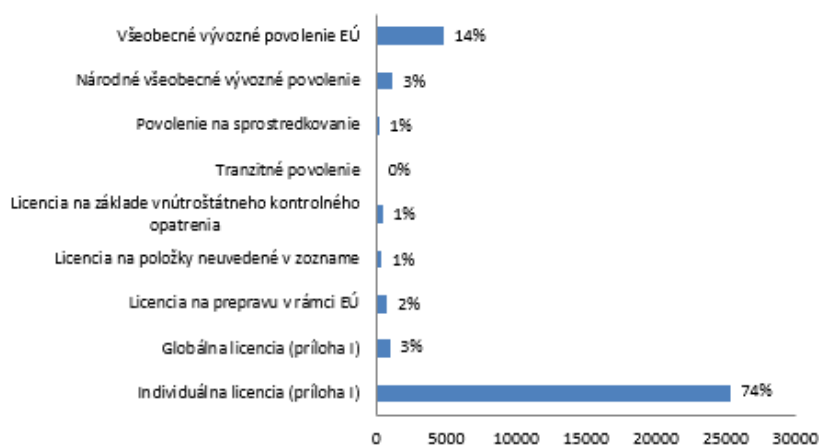
¹⁷ Údaje o „žiadostiach“ na obrázkoch 5 a 6 zahŕňajú všetky žiadosti o licencie vrátane oznámení v rámci všeobecných povolení, a tak poskytujú obraz o „kontrolovanom vývoze“, t. j. hodnote vývozu mimo EÚ podliehajúceho schvaľovaciemu procesu. V prípadoch, keď neexistujú údaje o žiadostiach, sa v tabuľkách na odhadnutie údajov o žiadostiach používajú údaje o povoleniach. Údaje o „povoleniach“ sa vzťahujú na vývoz položiek s dvojakým použitím povolený na základe individuálnych a globálnych licencií. Treba poznamenať, že žiadosti nevyhnutne nezodpovedajú súčtu povolení a zamietnutí, pretože istý počet žiadostí mohol byť zrušený a niektoré žiadosti nemuseli byť vybavené v tom istom roku. „Zamietnutia“ vyjadrujú objem a hodnotu zamietnutého vývozu.

Hodnota kontrolovaného vývozu

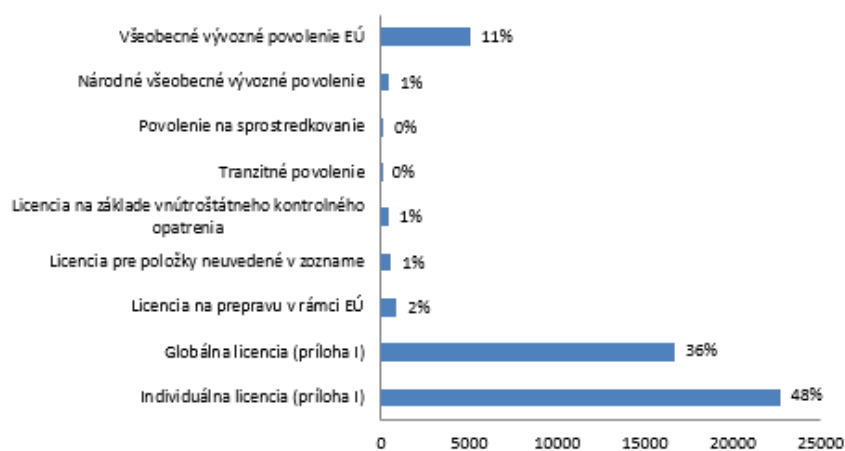
Obrázok 6: Hodnota povolení a zamietnutí v rokoch 2014 – 2018 (v mil. EUR)

Objem povoleného vývozu podľa druhu licencie v roku 2018

Obrázok 7: Objem (počet) povolení podľa druhu licencie v roku 2018

Hodnota povoleného vývozu podľa druhu licencie v roku 2018

Obrázok 8: Hodnota povolení podľa druhu v roku 2018 (v mil. EUR)

5. ZÁVERY

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby túto správu vzali na vedomie v súvislosti s riadnym výkonom právomocí delegovaných na Komisiu príslušným nariadením.